

1571702

Валентина
СТЕШЕНКО

Вибрані

ДЕМОГРАФІЧНІ
ТВОРИ

В книзі вміщено роботи, які були створені провідним дослідником інституту НАНУ Валентиною Сергіївною Стещенко (1934–2014). В них аналізуються фундаментальні теми та проблеми сучасної демографічної реальності. В книзі також містяться результати досліджень стану та динаміки демографічної реальності в Україні. Книга адресована усім, хто серйозно цікавиться досягненнями сучасного демографічного мислення.

ЗМІСТ

Частина 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

1978 р. Конструктивна функція демографічної науки та її гуманізм	9
1980 р. Самовідтворення вселюдності як предмет демографії	16
1982 р. Про методологію вивчення економіки самовідтворення вселюдності	33
1988 р. Праця як предмет демографії	48
2005 р. Про економічну демографію та демографічну статистику	64
2006 р. Критика вузького тлумачення в демографії змісту самовідтворення вселюдності	98
2007 р. Необхідність конкретно-історичного підходу до вивчення демографічної реальності	131
2009 р. Смертність вселюдності в демографічному висвітленні	166
2010 р. Гендерні відносини в системі демографічних відносин	183
2012 р. Сімейна складова демографічної політики в теоретико-методологічному контексті	213
2012 р. Про зміст категорії типа самовідтворення вселюдності	232
1998-2012 р. Уточнення та конкретизації деяких висновків демографічного характеру, зроблених в докторській дисертації «Теоретичні проблеми відтворення населення», яка була захищена в 1994 р.	244
2013 р. Поняття демографічного та людського розвитку	347

Частина 2

ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕМОГРАФІЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

1990 р. Про вплив інтенсифікації економіки на демографічну ситуацію	363
1993 р. Демографічний аспект специфіки радянського «реального соціалізму»	368
1993 р. Лист члену постійної комісії Верховної Ради з питань економічної реформи та управління народним господарством пану І. О. Зайцю	377

1993 р. Демографічна криза в Україні – криза національна	380
1995 р. Деякі демографічні наслідки суспільно-економічної кризи в Україні	384
1996 р. До питання про концепцію національної демографічної політики в Україні	399
1998 р. Як вижити нації?	437
2000 р. Зниження якості вселюдності як суттєва характеристика демографічної кризи в українському суспільному організмі	442
2001 р. Нотатки про демографічну політику в Україні та її пріоритети	451
2005 р. Експеримент з багатьма невідомими	467
2008 р. Криза демографічної реальності	473
2010 р. Основні напрями протидії негативним наслідкам демографічної кризи в сільській місцевості України	479

Частина 3

ДЕМОГРАФІЧНА ІСТОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ ДУМКИ

1980 р. Про життя та наукову діяльність А. П. Хоменко	493
1997 р. До сторіччя першого загального перепису населення Російської імперії: деякі уроки для сьогодення	501
2001 р. Про необхідність відновлення Інституту демографії в системі Національної академії наук України	514
2002 р. С. А. Томілін як демограф-мислитель	518
(2003 р.) Виступ на парламентських слуханнях, які були присвячені обговоренню причин та наслідків демографічної кризи в Україні в сесійній залі Верховної Ради України 21 травня 2003 року ~~1548~~	527
2004 р. Історична демографія	530
2008 р. Ю. О. Корчак-Чепурківський	534
2011 р. Про стан економіко-демографічних досліджень і наукові передумови їх подальшого розвитку	538
2011-2012 р. М. В. Птуха як теоретик і знавець історії демографічної статистики	553
Основні події життєдіяльності Валентини Стешенко	562
<i>Шпиталь І. Г.</i> Ювілейне вітання Валентині Сергіївні Стешенко, Ученому, Громадянинові, Патріотові	564
З родинного архіву	565